

**ZWIĄZEK MIĘDZYGMINNY
CZYSTY REGION**

**Informacja z realizacji zadań Związku
Międzygminnego „Czysty Region”
według założeń ustawy o utrzymaniu
czystości i porządku**

Analizę sporządzili:

Dorota Stanek

Małgorzata Wojdyła

Zatwierdził:

Karina Kacperczyk

Spis treści

1. Zadania prowadzone przez Związek Międzygminny „Czysty Region”	3
2. Finansowanie	6
3. Realizacja zadania odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych na terenie gminy Kędzierzyn-Koźle (sektor 3)	11
4. Osiągnięte przez Związek Międzygminny „Czysty Region” poziomy wymagane zapisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	14
5. Informacja na temat Puktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych na terenie gmin Związku Międzygminnego „Czysty Region”	15
6. Prowadzone działania z zakresu informacji i edukacji na terenie Związku Międzygminnego „Czysty Region”	18
7. Podsumowanie i wnioski	22

1. Zadania prowadzone przez Związek Międzygminny „Czysty Region”.

Zgodnie ze Statutem oraz ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Związek wykonuje zadania publiczne przekazane mu przez gminy członkowskie, to jest m.in.:

- 1) zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych;
- 2) objęcie wszystkich właścicieli nieruchomości na terenach gmin - członków Związku systemem gospodarowania odpadami komunalnymi poprzez:
  - a) zorganizowanie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy,
  - b) podejmowanie uchwał o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne,
  - d) organizowanie przetargów na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości albo przetargów na odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów,
  - e) podejmowanie uchwał o podziale obszaru gmin członków Związku na sektory w celu zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz wyznaczenia punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
  - f) zawieranie z przedsiębiorcami odbierającymi odpady komunalne od właścicieli nieruchomości umów na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości,
  - g) podejmowanie uchwał w sprawie:
    - wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stawki tej opłaty oraz stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności,
    - terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
    - wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości,
  - h) przyjmowanie deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydawanie decyzji określających wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
  - i) wydawanie decyzji określających wysokość zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- 3) prowadzenie rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości;
- 4) tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;

- 5) zapewnienie osiągnięcia odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania;
- 6) prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 7) pozyskiwanie środków pomocowych krajowych, zagranicznych i organizacji międzynarodowych na finansowanie realizacji zadań Związku;
- 8) opracowywanie projektu regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminach – członkach Związku w części dotyczącej powierzonych Związkowi Międzygminnemu zadań oraz uchwalenie regulaminu w tym zakresie.

Jednym z celów Związku jest jego wzmocnienie i poszerzenie granic poprzez przyjęcie nowych gmin członkowskich. W grudniu 2023 roku do Związku przystąpiła gmina Zawadzkie.

Rysunek 1. Zadania prowadzone przez Związek Międzygminny „Czysty Region” dla gmin członkowskich Związku.

W celu realizacji zadań powołane zostało Biuro Związku, które na podstawie przyjętych przez Zgromadzenie uchwał realizuje cele strategiczne i operacyjne Związku. Ustawicznie prowadzone są analizy stanu wspólnego gospodarowania odpadami w gminach i na bieżąco wprowadzane są zmiany w systemie zintegrowanego zarządzania i gospodarowania odpadami.

W celu wyboru wykonawcy odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych Związek stosuje przepisy art. 6d Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Właściwe prowadzenie przez Biuro Związku postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w roku 2023 pozwoliło na podpisanie stabilnych umów na realizację zadań odbioru i zagospodarowania odpadów. Prawie cały strumień odpadów z terenu Związku skierowano do zagospodarowania w instalacji komunalnej w Kędzierzynie-Koźlu, z wyłączeniem jedynie odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne takich jak: przeterminowane leki, inne odpady niż medyczne, chemikalia, baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, opony (miejsca zagospodarowania wskazane w umowach z wykonawcami).

Mając na uwadze regulacje prawne możliwe jest powierzenie wykonywania zadania odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych własnej spółce Czysty Region Spółka z o.o. ponieważ spełnione są wszystkie wymagane w ustawie o prawie zamówień publicznych warunki (art. 214 ust. 1 pkt 11):

- 1) Związek Międzygminny „Czysty Region” jako jedyny wspólnik, sprawuje nad spółką Czysty Region Spółka z o.o. kontrolę, odpowiadającą kontroli sprawowanej nad własnymi jednostkami, polegającą na dominującym wpływie na cele strategiczne oraz istotne decyzje dotyczące zarządzania sprawami tej Spółki,
- 2) ponad 90% działalności Spółki Czysty Region Spółka z o. o. dotyczy wykonywania zadań powierzonych przez Związek Międzygminny „Czysty Region”,
- 3) w Spółce Czysty Region Spółka z o.o. nie ma bezpośredniego udziału kapitału prywatnego.

Za przekazaniem zadania odbioru i zagospodarowania niektórych frakcji odpadów komunalnych operatorowi Spółce Czysty Region Spółka z o.o. przemawia jego doświadczenie w wykonywaniu wspomnianych zadań, sprawdzona kadra fachowców zatrudnionych w jednostce oraz doskonała znajomość lokalnego rynku gospodarki odpadami.

Spółka odbierała odpady w oparciu o zamówienie in-house z terenu gmin Dobrodzień, Gogolin, Kędzierzyn-Koźle, Kolonowskie, Pawłowiczki, Polska Cerekiew, Reńska Wieś, Tarnów Opolski, Walce, Ujazd, Zawadzkie, Zdieszowice, a także zagospodarowała cały strumień odpadów Związku. W roku 2024 Spółka przejęła do obsługi gminy Cisek (od lipca), Leśnica (od sierpnia), Izbicko (od września).

Dla spójności zintegrowanego systemu gospodarki odpadami został wprowadzony Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Związku w zakresie postępowania z odpadami komunalnymi.

Przepisy prawa zawarte m.in. w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach ulegają częstym zmianom. Wprowadzone zmiany w ustawie (np. określenie zbyt niskich opłat za odbiór odpadów z nieruchomości niezamieszkałych oraz dobrowolność włączenia się właściciela nieruchomości niezamieszkałej do systemu odbioru i zagospodarowania odpadów), wprowadzanie zapisów o uzupełnianiu dofinansowania systemu ze środków uzyskanych ze sprzedaży surowców wtórnych (przy realiach takich, że podmiot je zagospodarowujący ponosi coraz większe koszty ich zagospodarowania) oraz brak narzędzi do weryfikacji ilości osób zamieszkujących, a uchylających się od złożenia deklaracji powoduje, że system staje się nieszczelny – a przy tym niesprawiedliwy dla tych, którzy wnoszą opłaty. Aby nie destabilizować jednolitego systemu gospodarowania odpadami oraz zapewnić samofinansowanie się systemu Związek podjął uchwałę o częściowym wyłączeniu nieruchomości niezamieszkałych z systemu, pozostawiając nieruchomości, na których działają samorządowe jednostki organizacyjne, placówki oświatowe oraz żłobki i kluby dziecięce a także nieruchomości, na których części prowadzona jest jedna z tych działalności a na pozostałej części zamieszkują mieszkańcy. Wyłączenie właścicieli nieruchomości niezamieszkałych z jednolitego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi skutkowało koniecznością zawarcia przez te podmioty indywidualnej umowy z przedsiębiorcą prowadzącym działalność w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych, wpisanym do Rejestru Działalności Regulowanej prowadzonego przez Związek. Zakres umowy musi być zgodny z zasadami określonymi w regulaminie. Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, na Związku spoczywa obowiązek kontrolowania umów i dowodów uiszczania opłat za te usługi.

W związku z powyższym Związek w sposób ciągły podejmuje działania mające na celu uszczelnianie systemu gospodarowania pod kątem zawartych umów na odbiór odpadów komunalnych. Pracownicy Związku przy współudziale Straży Miejskiej oraz samodzielnie prowadzą systematyczne kontrole podmiotów gospodarczych, które nie przekazały do Związku kopii wymaganych umów na odbiór odpadów.

W roku 2022 Związek pozyskał 3231 umów, a w roku 2023 stan pozyskanych umów wynosił 3917. Dzięki powyższym działaniom średnia ilość pozyskanych umów od przedsiębiorców na terenie Związku wzrosła z 66% do 75% w 2023 roku, a w Kędzierzynie-Koźlu z 86% do 90%.

2. Finansowanie.

Działania prowadzone przez Związek są finansowane z następujących źródeł:

- Opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

- Składki członkowskiej gmin należących do Związku
- Środków zewnętrznych, w tym dotacji krajowych i unijnych na realizowane zadania inwestycyjne oraz informacyjno-edukacyjne
- Wpisowe gmin pretendujących do wstąpienia do Związku

Od dnia 1 stycznia 2023 r. opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi pobierana przez Związek Międzygminny „Czysty Region” od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, która stanowi iloczyn liczby mieszkańców, zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty określonej w niniejszej uchwale, podlega różnicowaniu w zależności od liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość jednorodzinna lub lokal mieszkalny w danej nieruchomości wielorodzinnej i wynosi 32,00 zł (od pierwszej do czwartej osoby), od piątej osoby 26,50 zł, a od każdej następnej osoby 20,50 zł. Ustalono również stawkę opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, w dwukrotnej wysokości ww. stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Zgodnie z art. 6r ust. 2e ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2024 r., poz. 399) przedkłada się informacje o wysokości zrealizowanych w danym roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów (Tabela 1).

Tabela 1. Informacja za 2023 r. o wysokości zrealizowanych w danym roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi Związku Międzygminnego „Czysty Region” z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu do sprawozdania z wykonania planu finansowego Związku Międzygminnego „Czysty Region” za 2023 rok.

Lp.	Wyszczególnienie:	Kwota:	Uwagi:
1.	Wysokość zrealizowanych w danym roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.	48.633.535,64	-
2.	Wydatki poniesione na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów.	60.673.236,18	-
- w tym:			
2.1.	Koszty odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych.	42.873.459,79	-

2.2.	Koszty tworzenia punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych.	6.783.959,43	-
2.3.	Koszty utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych.	794.246,80	Kwota ta dotyczy utrzymania stacjonarnych punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych prowadzonych przez ZM „Czysty Region”. Wydatki ponoszone przez ZM „Czysty Region” na utrzymanie mobilnych punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych są zawarte w kwocie z poz. 2.1. ponieważ przeprowadzane przez ZM „Czysty Region” zamówienia publiczne na usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych zawierają w cenie usługi odbioru i transportu każdej tony tych odpadów również wynagrodzenie Wykonawcy za utrzymanie tych punktów. W związku z powyższym nie jest możliwe wyszczególnienie tej kwoty.
2.4.	Koszty obsługi administracyjnej tego systemu.	8.656.572,09	-
2.5.	Koszty edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.	1.564.998,07	-
2.6.	Koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.	Koszty zawarte są w kwocie z poz. 2.1.	Przeprowadzane przez ZM „Czysty Region” zamówienia publiczne na usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych zawierają w cenie usługi odbioru i transportu każdej tony tych odpadów również wynagrodzenie Wykonawcy za wyposażenie nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty

			utrzymywania tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym. W związku z powyższym nie jest możliwe wyszczególnienie tej kwoty.
2.7.	Koszty utworzenia i utrzymania punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami.	0,00	ZM „Czysty Region” nie posiada i nie utrzymuje punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami.
2.8.	Koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.	nie dotyczy	ZM „Czysty Region” zgodnie ze Statutem Związku nie ma w swoich kompetencjach usuwania odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.
2.9.	Środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, gmina wykorzystuje na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym kosztów, o których mowa w ust. 2a, 2aa i 2b, a także kosztów wyposażenia terenów przeznaczonych do użytku publicznego w pojemniki lub worki, przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym oraz organizacji i utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów.	0,00	W 2022 r. ZM „Czysty Region” wykorzystał wszystkie środki pochodzące z pobranej opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Tabela 2. Plan finansowy Związku na 2023 r.

Lp.	Plan na 2023 r.		Wykonanie na 31.12.2023 r.	
	Nazwa	Kwota (w zł)	Kwota (w zł)	Procent planu (w %)
1	Dochody bieżące:	53 902 871,51	52 655 377,99	97,69
2	Dochody majątkowe:	8 324 653,94	8 213 521,81	98,67
3	Razem dochody:	62 227 525,45	60 868 899,80	97,82
4	Wydatki bieżące:	53 650 584,82	51 096 591,73	95,24
5	Wydatki majątkowe:	10 454 844,66	9 576 644,45	91,60
6	Razem wydatki:	64 105 429,48	60 673 236,18	94,65
7	Nadwyżka / Deficyt	-1 877 904,03	195 663,62	0,00

Tabela 3. Plan finansowy Związku na 2024 r.

Lp.	Plan na 2024 r.		Wykonanie na 31.08.2024 r.	
	Nazwa	Kwota (w zł)	Kwota (w zł)	Procent planu (w %)
1	Dochody bieżące:	54 612 950,00	38 186 176,47	69,92
2	Dochody majątkowe:	0,00	800 666,04	0,00
3	Razem dochody:	54 612 950,00	38 986 842,51	71,39
4	Wydatki bieżące:	56 666 517,65	38 564 522,32	68,06
5	Wydatki majątkowe:	20 000,00	8 610,00	43,05
6	Razem wydatki:	56 686 517,65	38 573 132,32	68,05
7	Nadwyżka / Deficyt	-2 073 567,65	413 710,19	0,00

Celem zapewnienia stabilności finansowej Związku Międzygminnego „Czysty Region” w 2024 r. oraz zgodnie § 26 pkt 3 ppkt 1 Statutu Związku Międzygminnego "Czysty Region" - majątek Związku stanowi składka członkowska gmin - członków Związku, ustalona na podstawie § 26 pkt 4 Statutu, który stanowi, iż: „Składki członkowskie gmin - członków Związku naliczane są z zastosowaniem kryterium ilości mieszkańców. Wysokość składki gminy - członka Związku na dany rok stanowi iloczyn stawki, której wysokość ustala Zgromadzenie Związku i liczby mieszkańców tej gminy w roku poprzedzającym rok ustalenia stawki, określonej w informacji właściwego Urzędu Statystycznego.”

Wysokość stawki wynosi 10,00 zł za każdego mieszkańca Gminy Członkowskiej Związku na rok.

Wyliczenia składki członkowskiej na 2024 r. dokonano w oparciu o aktualne dane właściwego Urzędu Statystycznego zgodnie § 26 pkt 4 Statutu Związku.

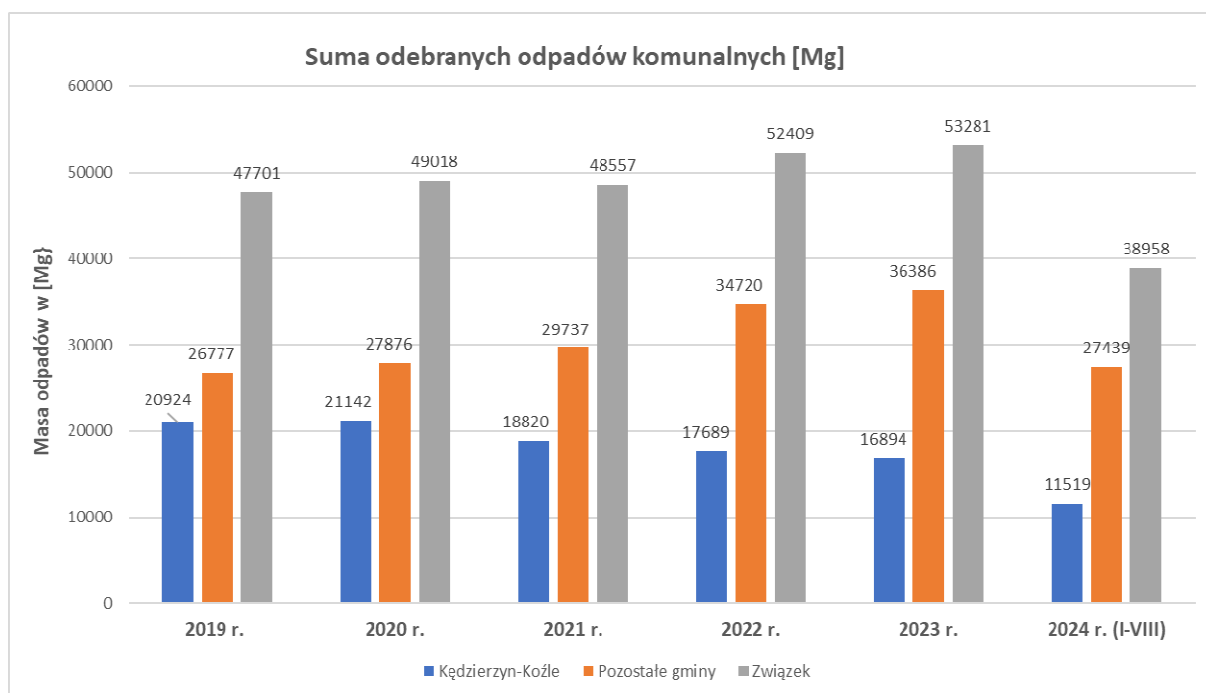
Tabela 4. Wysokość składek poszczególnych gmin członkowskich w 2024 r.

Lp.	Gmina	Liczba ludności	Składka członkowska
			na rok 2024 (10,00 zł/rok x liczba ludności)
1	Cisek	5 352	53 520
2	Dobrodzień	9 165	91 650
3	Gogolin	11 641	116 410
4	Izbicko	5 283	52 830
5	Kędzierzyn-Koźle	55 172	551 720
6	Kolonowskie	5 705	57 050
7	Leśnica	7 492	74 920
8	Pawłowiczki	7 063	70 630
9	Polska Cerekiew	3 774	37 740
10	Reńska Wieś	8 131	81 310
11	Tarnów Opolski	9 370	93 700
12	Ujazd	6 343	63 430
13	Walce	5 166	51 660
14	Zawadzkie	10 542	105 420
15	Zdzieszowice	14 248	142 480
x	RAZEM	164 447	1 644 470

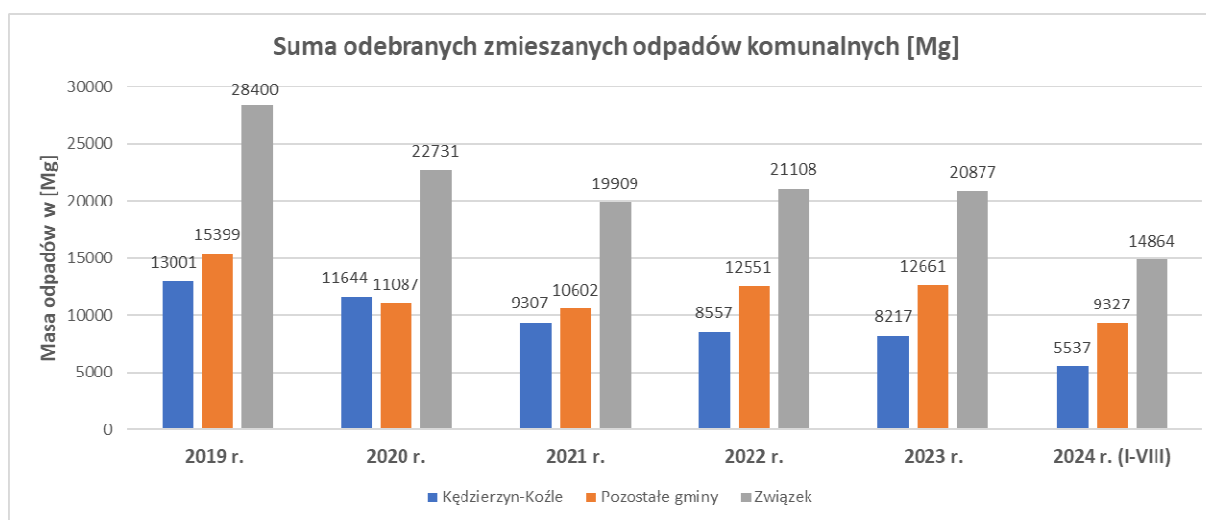
3. Realizacja zadania odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych na terenie gminy Kędzierzyn-Koźle (sektor 3).

Usługi odbioru odpadów komunalnych na terenie sektorów Dobrodzień, Gogolin, Kędzierzyn-Koźle, Kolonowskie, Pawłowiczki, Polska Cerekiew, Reńska Wieś, Tarnów Opolski, Ujazd, Walce, Zawadzkie i Zdzieszowice oraz od lipca br. Cisek, od sierpnia Leśnica i od września Izbicko prowadzi spółka Czysty Region Sp. z o.o. Tym samym od września br. Spółka świadczy usługi odbioru i zagospodarowywania odpadów z wszystkich gmin członkowskich Związku (za wyjątkiem odpadów niebezpiecznych oraz elektroprządu, które trafiają do innych wyspecjalizowanych instalacji służących do przetwarzania takich odpadów).

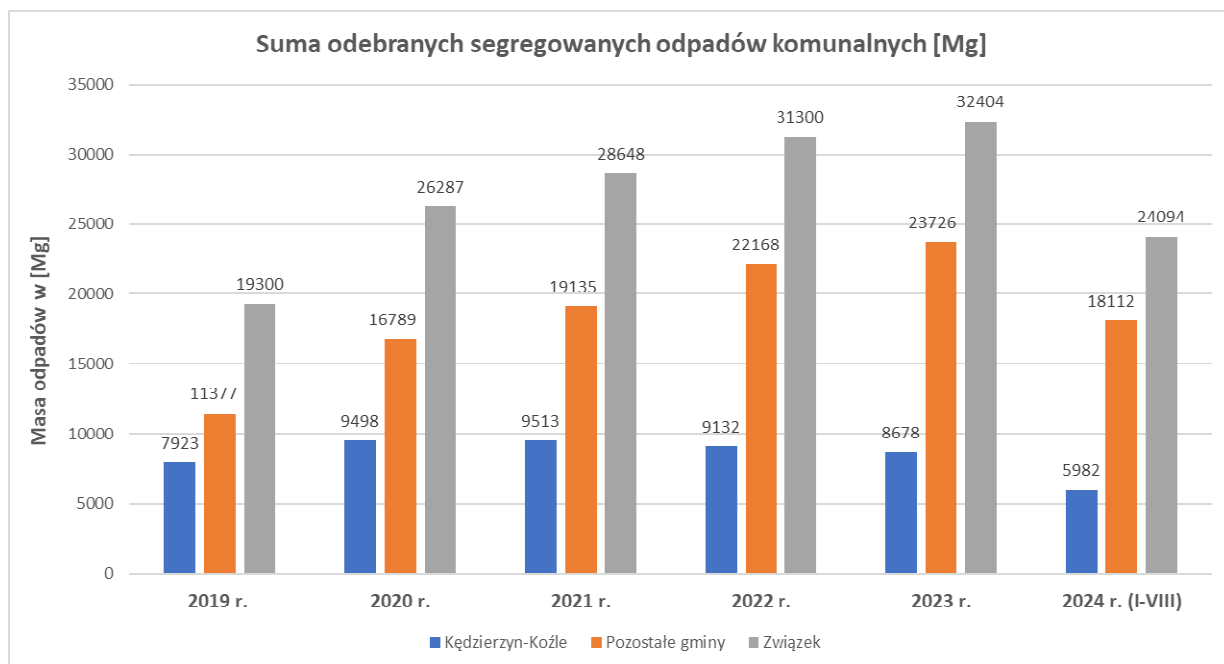
Wykres 1. Suma odebranych odpadów komunalnych [Mg] z terenu gminy Kędzierzyn-Koźle w porównaniu do pozostałych gmin członkowskich w latach 2019 - 08.2024 r.

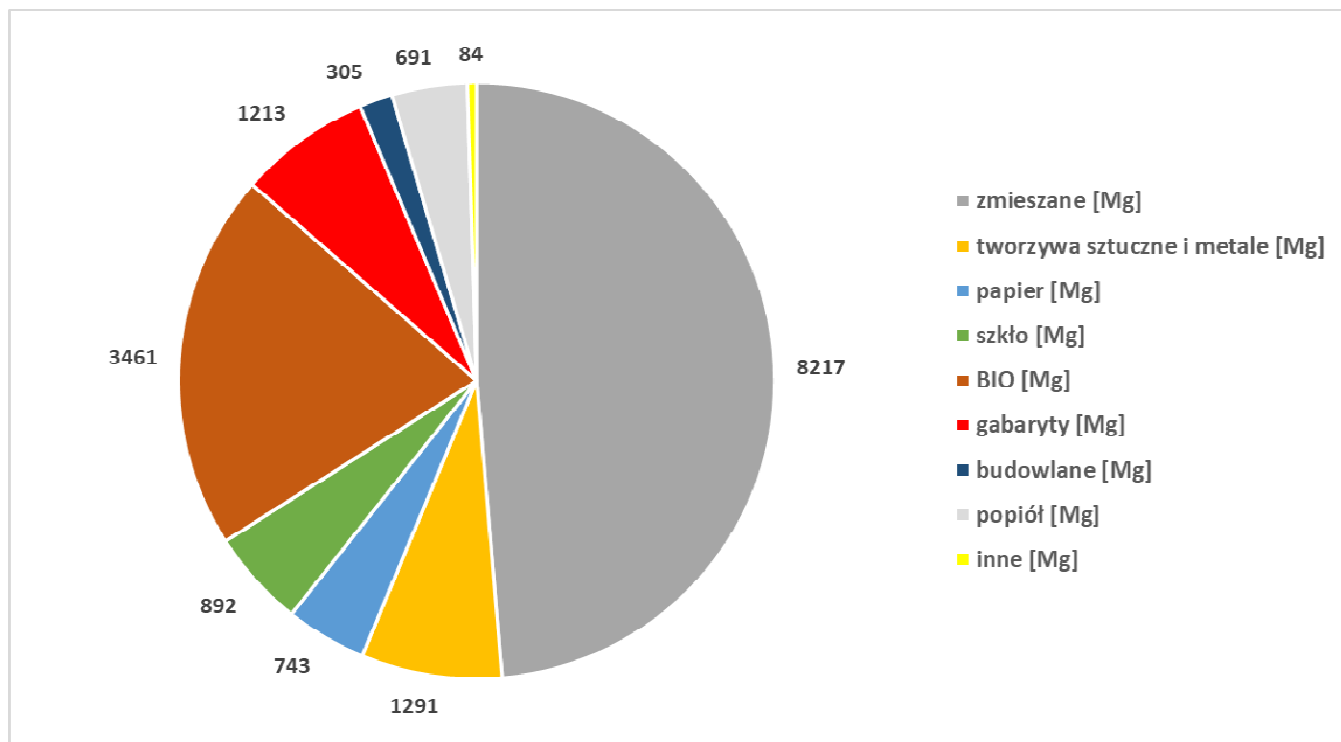
Wykres 2. Suma odebranych zmieszanych odpadów komunalnych [Mg] z terenu gminy Kędzierzyn-Koźle w porównaniu do pozostałych gmin członkowskich w latach 2019 - 08.2024 r.

Wykres 3. Suma odebranych segregowanych odpadów komunalnych [Mg] z terenu gminy Kędzierzyn-Koźle w porównaniu do pozostałych gmin członkowskich w latach 2019 - 08.2024 r.

Wykres 4. Suma odebranych w 2023 r. odpadów komunalnych [Mg] z terenu Kędzierzyna-Koźła z podziałem na poszczególne frakcje.

4. Osiągnięte przez Związek Międzygminny „Czysty Region” poziomy wymagane zapisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Poziomy: ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Jednym z podstawowych celów nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi jest osiągnięcie odpowiednich poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska oraz zwiększenie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, które wymusza ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (zgodnie z § 6 pkt 11 Statutu Związku Międzygminnego "Czysty Region").

Odpady budowlane i rozbiórkowe

Ustawą z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2021 poz. 2151) zmieniono definicję odpadów komunalnych, zgodnie z którą odpady komunalne nie obejmują odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Wprowadzono definicję odpadów budowlanych i rozbiórkowych, która odnosi się w sposób ogólny do odpadów powstających w wyniku robót budowlanych. Pomimo ww. zmian definicji, do odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych dalej zastosowanie mają przepisy dotyczące postępowania z odpadami komunalnymi (gmina ma obowiązek przyjmowania tego typu odpadów). W związku z tym, że gminy w dalszym ciągu będą zapewniały przyjmowanie odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych, w sprawozdaniach komunalnych w dalszym ciągu będą zbierane informacje w zakresie masy ww. odpadów **(jednakże bez obowiązku osiągnięcia określonych poziomów ich recyklingu).**

Na podstawie ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach poniżej przedstawiamy poziomy osiągnięte za rok 2023 przez Związek Międzygminny „Czysty Region” (zweryfikowane przez Urząd Marszałkowski w Opolu)

- Osiągnięty przez związek międzygminny/metropolitalny poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych [%] – 44,4% (wymagany poziom to 35%)
- Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – 0,7%.
- Poziom składowania odpadów komunalnych [%] - 19,16%
- Masa odpadów wytworzonych na terenie Związku przekazanych do termicznego przekształcenia – 901,7829 Mg
- Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcenia do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Związku – 1,52%

5. Informacja na temat Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych na terenie gmin Związku Międzygminnego „Czysty Region”.

Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) działają na terenie 12 gmin zrzeszonych w Związku Międzygminnym „Czysty Region”, tj.: Dobrodzień, Gogolin, Izbicko, Kolonowskie, Leśnica, Pawłowiczki, Reńska Wieś, Tarnów Opolski, Ujazd, Walce, Zawadzkie oraz Zdieszowice.

W grudniu 2023 r. Związek Międzygminny złożył wniosek "Budowa Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Bema" w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, Działanie FENX.01.04. Wartość zadania opiewa na kwotę 2.900.000 zł.

Rysunek 2. Mapa działających Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Związku.

Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych na terenie Związku Międzygminnego „Czysty Region”

W gminach, w których nie został utworzony stacjonarny punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK), organizowany jest raz na pół roku mobilny punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych (MPSZOK). Informacja o terminie i lokalizacji MPSZOK znajduje się na harmonogramach odbioru odpadów zamieszczonych na stronie Związku.

MPSZOK to punkt, w którym mieszkańcy gmin należących do Związku mogą w ramach comiesięcznej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oddać wytwarzane, selektywnie zebrane odpady komunalne. MPSZOK-i organizowane są w ustalonym miejscu według harmonogramu wywozu odpadów komunalnych i organizowane są przez operatorów odbierających odpady komunalne pochodzące z nieruchomości zamieszkałych.

MPSZOK-i zapewniają nieodpłatny odbiór odpadów komunalnych zebranych selektywnie przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie sektora w zakresie:

- odpady surowcowe (tzw. „suche”),
- szkło opakowaniowe,
- odpady komunalne ulegające biodegradacji, w tym zielone,
- przeterminowane leki,
- chemikalia,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- odpady budowlane i rozbiórkowe (300 kg na mieszkańca/rok),
- zużyte opony.

Ponadto z myślą o potrzebach mieszkańców Związek stworzył możliwość bezpłatnego oddania odpadów (poza zbiórkami akcyjnymi oraz w ramach MPSZOK) selektywnie bezpośrednio do Instalacji Komunalnej przy ul. Naftowej 7 w Kędzierzynie-Koźlu. Warunkiem przyjęcia odpadów jest dostarczenie ich w sposób posegregowany oraz okazanie dowodu osobistego i dowodu uiszczenia bieżącej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Dodatkowo każdy mieszkaniec gminy, jeśli nie ma możliwości samodzielnego wywiezienia odpadów do MPSZOK, ma alternatywne rozwiązanie polegające na zamówieniu usługi dodatkowej w Związku (na podstawie uchwały nr LXXIV/18/2020 Zgromadzenia Związku Międzygminnego „Czysty Region” z dnia 20 października 2020 r. w sprawie określenia rodzajów dodatkowych usług świadczonych przez Związek Międzygminny „Czysty Region” w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania odpadów oraz wysokości cen za te usługi).

Standardowa w skali Związku segregacja „u źródła” w połączeniu z budową sieci PSZOK-ów poprawi jakość dostarczanych do Instalacji Komunalnej strumieni odpadów, co przełoży się pozytywnie na koszty oraz osiągnięte poziomy recyklingu surowcowego.

6. Działania z zakresu edukacji i informacji realizowane przez Związek Międzygminny „Czysty Region” w 2023 r.

Zgodnie z zapisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz na mocy Statutu, Związek prowadzi działania informacyjne i edukacyjne na terenie gmin członkowskich. Celem tych przedsięwzięć jest przede wszystkim wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami.

Do całorocznych działań edukacyjnych prowadzonych przez Związek zaliczyć można zajęcia prowadzone w placówkach oświatowych, spotkania z mieszkańcami, publikacje artykułów prasowych, audycje w lokalnych rozgłośniach radiowych, organizację stoisk edukacyjnych podczas wydarzeń kulturalnych oraz materiały drukowane. Corocznie Związek wspiera ogólnopolskie akcje tj. „Sprzątanie Świata – Polska”, „Czysta Odra”, prowadzi również prelekcje edukacyjne w Domach Dziennego Pobytu, ośrodkach kultury czy bibliotekach oraz organizuje akcje wymiany elektroodpadów na sadzonki. Edukacja ekologiczna jest także aktywnie wdrażana poprzez media społecznościowe.

W 2023 r. działania edukacyjne Związku skupiały się na realizacji projektów dofinansowanych przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020:

- *„Kompleksowa kampania edukacyjna i informacyjna Związku Międzygminnego „Czysty Region” w zakresie gospodarowania odpadami, pod nazwą: „Odpady jako cenny surowiec”,*
- *„Partnerstwo na rzecz ochrony różnorodności biologicznej województwa opolskiego – etap IV”;*
- *„Mamy rady na odpady” - kampania edukacyjna na terenie województwa opolskiego”.*

W ramach projektu „Partnerstwo na rzecz ochrony różnorodności biologicznej województwa opolskiego – etap IV” realizowanego w partnerstwie z Gminą Kędzierzyn-Koźle oraz Miejską Biblioteką Publiczną w Kędzierzynie-Koźlu, przeprowadzono działanie pn. „Bioróżnorodność - myśl globalnie, działaj lokalnie”. Zorganizowano projekcje filmu dokumentalnego „Animal” dla młodzieży w DK „Koźle” oraz DK „Chemik” w Kędzierzynie-Koźlu, w których udział wzięło łącznie kilkaset uczniów z placówek: II LO, ZSTiO, ZS 1, ZSŻŚ, PSP nr 6, PSP nr 9, PSP nr 15, PSP 5 z Kędzierzyna-Koźła oraz ZS ze Zdieszowic. Ponadto w ramach projektu wyposażono 11 miejskich placówek oświatowych w kompostowniki z planszami edukacyjnymi.

Kolejnym przedsięwzięciem była realizacja projektu „Kompleksowa kampania edukacyjna i informacyjna Związku Międzygminnego „Czysty Region” w zakresie gospodarowania odpadami, pod nazwą: „Odpady jako cenny surowiec”. W ramach działania, poza zadaniami podstawowymi, takimi jak prelekcje czy organizacja Mobilnych Stoisk Edukacyjnych, w 2023 r. kontynuowano kampanię informacyjno-edukacyjną „Segreguj z nami w kolorach recyklingu”. W ramach tej inicjatywy przeprowadzono działania pod hasłem „Żyjesz między nami - nie pal odpadami!” (ulotka, artykuł w prasie, spot tv), oklejono autobusy miejskie naklejkami edukacyjnymi oraz zamieszczono w nich plakaty edukacyjne, wyprodukowano spoty radiowe, artykuły w prasie, przeprowadzono konkurs „Drugie życie rzeczy” oraz „Akcja segregacja”. Zaopatrzono jednostki publiczne, w tym szkoły podstawowe w zestawy do segregacji odpadów.

Fot. Zestawy do segregacji odpadów przekazane gminom i placówkom oświatowym.

W ramach projektu realizowano także kampanię „Kompostuję nie marnuję”, której celem była edukacja mieszkańców w zakresie prawidłowego postępowania z bioodpadami, w tym kompostowania, a także zachęcenie mieszkańców do efektywnego wykorzystywania odpadów biodegradowalnych powstających w ogrodach i kuchniach. Działanie to obejmowało realizację programu bezpłatnego użyczenia 330 szt. kompostowników mieszkańcom Związku, z czego 75 szt. użyczono mieszkańcom Kędzierzyna-Koźła. Jednocześnie prowadzono akcję edukacyjno-informacyjną dotyczącą prawidłowego kompostowania i segregacji bioodpadów poprzez posty w na portalu społecznościowym, artykuły w prasie i w radiu, poradnik oraz animowany spot.

W ciągu 2023 r. kontynuowano także rozpoczęty w 2022 r. program edukacyjny „Segregujemy i uczymy segregować” uwzględniający edukację kaskadową, gdzie oczekiwanym rezultatem było przekazanie wiedzy zdobytej przez nauczycieli uczniom/przedszkolakom, a w dalszej kolejności przekazanie jej rodzicom przez uczniów/przedszkolaków. W ramach tej inicjatywy rozdysponowano do placówek oświatowych materiały edukacyjne: książeczki dostosowane do wieku odbiorców - "Jestem Ekobohaterem" (dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz wczesnoszkolnym), "Jestem, myślę, segreguję" (dla dzieci szkolnych klas 4-8), "Żyję w duchu EKO" (dla młodzieży szkół ponadpodstawowych), a także plany lekcji, zakładki do książek, scenariusze zajęć, karty pracy, fiszki. Projekt „Kompleksowa kampania edukacyjna i informacyjna Związku Międzygminnego „Czysty Region” w zakresie gospodarowania odpadami, pod nazwą „Odpady jako cenny surowiec” został podsumowany konferencją jubileuszową z okazji 15-lecia Związku, w której udział wzięli eksperci z branży gospodarki odpadami. Wraz z zakończeniem realizacji projektu Związek wdrożył platformę edukacyjno-informacyjną, w ramach której powstał nowy serwis www.czystyregion.pl oraz aplikacja mobilna zawierająca m.in. harmonogramy, wyszukiwarkę odpadów, informacje o PSZOK oraz gry edukacyjne.

W 2023 r. Związek prowadził także działania edukacyjne w ramach projektu „MAMY RADY NA ODPADY” – kampania edukacyjna na terenie województwa opolskiego” dofinansowanego ze środków RPO WO 2014-2020. W ramach tego przedsięwzięcia, realizowanego m.in. w partnerstwie z Urzędem Marszałkowskim Województwa Opolskiego oraz Gminą Kędzierzyn-Koźle, Związek przeprowadził pilotażową kampanię edukacyjną na rzecz poprawy jakości selektywnej zbiórki odpadów w zabudowie wielorodzinnej. Obejmowała ona:

- oznakowanie pojazdów odbierających odpady,

- przeprowadzenie konkursu na ekoaltanę śmietnikową dla zarządców zabudowy wielorodzinnej, w którym nagrodzono zwycięskie altany (nagrodę otrzymało 26 altan z Kędzierzyna-Koźła),
- spotkanie edukacyjne z zarządcami nieruchomości wielorodzinnych,
- wydanie ekoporadnika i słownika segregacji oraz naklejek edukacyjnych.

Ponadto prowadzono działania informacyjno-edukacyjne w oparciu o media lokalne i portal społecznościowy Facebook (opracowano spoty radiowe, artykuły prasowe, posty sponsorowane), dystrybuowano materiały edukacyjne i ulotki. Przeprowadzono także działania mające na celu przybliżyć mieszkańcom rolę i funkcjonowanie PSZOK. W tym celu stworzono Mobilną Ścieżkę Edukacyjną eksponowaną przy Hali Śródmieście, zorganizowano 15 wycieczek edukacyjnych na PSZOK dla dzieci i młodzieży wraz ze zwiedzaniem instalacji na ul. Naftowej w Kędzierzynie-Koźlu, przeprowadzono działania medialne, wydrukowano i rozdystrybuowano opracowane wcześniej materiały edukacyjno – informacyjne.

Fot. Jedna z nagrodzonych altan śmietnikowych w ramach konkursu na Ekoaltanę.

Aktualnie Związek wspólnie z Czysty Region Sp. z o.o. prowadzi kampanię medialną „Segreguj – nie mieszaj”, która skupia się na właściwym pojmowaniu przez mieszkańców odpadów zmieszanych jako odpadów reszkowych – pozostałych po segregacji. Z badań, jakie przeprowadziła Spółka w wybranych altanach śmietnikowych, wynika, że nadal 34% surowców trafia do odpadów zmieszanych, a poprawna segregacja tej frakcji poprawiłaby poziom recyklingu o 4 - 5 %. Przeprowadzona wspólnie z mediami wizja lokalna altan śmietnikowych na terenie os. Śródmieście w Kędzierzynie-Koźlu również potwierdziła sporą ilość surowców, takich jak tworzywa sztuczne, metale, szkło opakowaniowe czy

bioodpady w czarnych pojemnikach. Fakt ten stwierdzono we wszystkich altanach. W ramach kampanii Związek wraz ze Spółką podejmuje liczne działania medialne informujące o prawidłowej segregacji odpadów, dystrybuowane są także materiały drukowane (ulotki, plakaty).

7. Podsumowanie i wnioski.

1) Związek Międzygminny „Czysty Region” w wyniku prowadzonych działań zarządczych i gospodarczych tworzy stabilne podstawy gospodarki odpadami komunalnymi w celu osiągnięcia nałożonych na gminy obowiązków opisanych w przepisach ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U.2024.399) oraz zgodnie z wytycznymi ujętymi w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami Województwa Opolskiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028.

2) Związek w 2023 r. kontynuował działania, które zostały przyjęte w strategii budowania zintegrowanego systemu zarządzania gospodarką odpadami w 2016 r. System zapewnia wysoką jakość świadczonych usług. Do grona gmin członkowskich Związku dołączyła gmina Zawadzkie (od 01.12.2023 r.).

3) Moc przerobowa instalacji komunalnej była wystarczająca do zagospodarowania całego strumienia zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych powstających na terenie Związku.

4) W roku 2023 selektywnie zbierane odpady stanowiły 60,82% ogółu odebranych w ramach systemu odpadów komunalnych. Procentowy udział odpadów selektywnie zebranych stopniowo wzrasta (o 1,1 % w stosunku do roku ubiegłego), co świadczyć może o stabilizacji systemu w tym zakresie oraz stopniowym wykształcaniu się nawyku segregacji wśród mieszkańców. Należy dążyć do dalszego wzrostu ilości odpadów zbieranych selektywnie dla zwiększenia osiągniętego w 2023 roku poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych.

5) Od 2021 roku poziom recyklingu odpadów komunalnych jest liczony w stosunku do całej masy odpadów komunalnych (z grupy 15 i 20) i obejmuje większość frakcji odpadów komunalnych poddanych recyklingowi, zgodnie z obowiązującą metodyką (Dz.U. 2021 poz. 1530). Łączna masa odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi w poszczególnych gminach członkowskich Związku pozwoliła osiągnąć Związkowi wymagany przepisami poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych - 44,4% (wymagany poziom w 2023 r. – 35%).

6) System gospodarowania odpadami Związku w roku 2023 nie zbilansował się, różnica została pokryta ze składki członkowskiej i w ramach finansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład (z pozyskanych środków).

7) Przed Związkiem w dalszym ciągu stoi ważne zadanie zidentyfikowania wszystkich osób zobowiązanych do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ponoszenia z tego tytułu stosownych opłat (dotyczy nieruchomości zamieszkałych).

8) Główny cel Związku to zapewnienie realizacji hierarchii sposobów postępowania z odpadami oraz taką selektywną zbiórkę odpadów u źródła, aby zapewnić efektywny recykling i osiągnąć założone cele, zgodnie z zapisami aktualnie obowiązującej Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z 19.11.2008 r.

9) Funkcjonowanie PSZOK-ów oraz mobilnych PSZOK-ów pozwala mieszkańcom na oddanie odpadów problemowych. Konieczne jednak jest utworzenie stacjonarnych PSZOK-ów w każdej gminie członkowskiej, które w istotny sposób usprawnią funkcjonowanie systemu oraz przyczynią się do podwyższenia osiąganych poziomów odzysku i recyklingu. W 2023 roku na terenie gmin członkowskich Związku działało 11 PSZOK. W 2024 roku uruchomiony został kolejny PSZOK w Zawadzkiem.

10) Należy w dalszym ciągu prowadzić szeroko zakrojone działania informacyjno-edukacyjne zachęcające mieszkańców Związku do selektywnej zbiórki odpadów. Naszym celem jest zbudowanie efektywnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, jak również w perspektywie roku 2024 zbudowania „społeczeństwa recyklingu”, którego celem będzie unikanie wytwarzania odpadów oraz wykorzystywanie odpadów jako zasobów. Niezbędna jest zatem nieustająca edukacja społeczeństwa, ale też skuteczna kontrola przestrzegania zasad selektywnej zbiórki. W tym zakresie została wdrożona procedura postępowania w przypadku naruszenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

11) Należy zwiększyć zaangażowanie mieszkańców zabudowy wielorodzinnej w selektywną zbiórkę odpadów komunalnych, aby surowce z tego obszaru mogły być przeznaczane do recyklingu. Aktualnie Związek wspólnie z Czysty Region Sp. z o.o. prowadzi kampanię medialną „Segreguj – nie mieszaj”, która skupia się na właściwym pojmowaniu przez mieszkańców odpadów zmieszanych jako odpadów reszkowych – pozostałych po segregacji. Z badań, jakie przeprowadziła Spółka w wybranych altanach śmietnikowych, wynika, że nadal 34% surowców trafia do odpadów zmieszanych, a poprawna segregacja tej frakcji poprawiłaby poziom recyklingu o 4 - 5 %. Przeprowadzona wspólnie z mediami wizja lokalna altan śmietnikowych na terenie os. Śródmieście w Kędzierzynie-Koźlu również potwierdziła sporą ilość surowców, takich jak tworzywa

szuczne, metale, szkło opakowaniowe czy bioodpady w czarnych pojemnikach. Fakt ten stwierdzono we wszystkich altanach. W ramach kampanii Związek wraz ze Spółką podejmuje liczne działania medialne informujące o prawidłowej segregacji odpadów, dystrybuowane są także materiały drukowane (ulotki, plakaty).

12) Należy maksymalnie wykorzystać pomoc UE w nowej perspektywie finansowej na planowane przez Związek inwestycje. Aktualnie kluczowym zadaniem jest przedsięwzięcie polegające na budowie systemu punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych dla każdej z gmin członkowskich, zwłaszcza dla gminy Kędzierzyn-Koźle.

13) W dalszym ciągu obserwowane jest zjawisko wystawiania odpadów problemowych poza ustalonymi terminami zbiórki tych odpadów. Mimo szerokiej kampanii edukacyjnej i informacyjnej oraz zwiększonej częstotliwości odbioru odpadów wielkogabarytowych w ramach zbiórki akcyjnej w zabudowie wielorodzinnej, nie wykształciły się jeszcze w pełni odpowiednie zachowania mieszkańców, świadczące o przestrzeganiu zasad Regulaminu utrzymania czystości i porządku.

14) Wypracowane metody oraz prowadzone kontrole wytwórców odpadów objętych systemem, przede wszystkim pod kątem prawidłowości wyposażenia w pojemniki do gromadzenia odpadów, poprawności prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów, prawidłowości oddzielania odpadów komunalnych od odpadów pochodzących z działalności gospodarczej, przyniosą w przyszłości spodziewane efekty w postaci poprawy jakości prowadzenia selektywnej zbiórki.

15) W dalszym ciągu brak jest regulacji prawnych zapewniających "szczelność systemu" oraz umożliwiających Związkowi kontrolowanie całego strumienia odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Związku. Poza operatorami wybranymi przez Związek funkcjonującymi na rynku legalnie firmy odbierające i zagospodarowujące strumień odpadów komunalnych, w tym selektywnie zbieranych, takich jak ZSEE, ubrania, baterie, etc. Tego typu działania powodują, że część strumienia odpadów komunalnych jest zagospodarowywana poza obowiązującym systemem sprawozdawczości i poza kontrolą organów Związku, gdyż przedmiotowe firmy nie mają obowiązku sprawozdawczego adresowanego do Związku.

W latach 2022-2023 Związek Międzygminny realizował działania wynikające z pozyskanego dofinansowania dla projektu w ramach Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład „Zintegrowany system informatyczny do zarządzania gospodarką odpadami w Związku Międzygminnym „Czysty Region”. Celem Systemu jest usprawnienie obsługi mieszkańców Związku poprzez integrację narzędzi służących działaniom realizowanym przez Związek w stosunku do mieszkańców, właścicieli nieruchomości, Gmin, instalacji komunalnej, firm wykonawczych realizujących odpowiednie usługi odbioru i transportu odpadów komunalnych, zagospodarowania tych odpadów, nadzorowania przestrzegania

przepisów prawa, edukacji, informacji dla mieszkańców, przyjmowania skarg, wniosków i reklamacji oraz danych o odpadach rejestrowanych i przetwarzanych w ramach działania Związku Międzygminnego „Czysty Region”. W ramach wniosku zainstalowano system monitoringu i identyfikacji pojemników na śmieciarkach wraz z tagowaniem pojemników na odpady. Wniosek opiewał na kwotę 3.475.000,00 zł. Wkład własny wnioskodawcy na realizację inwestycji wyniósł 347.500,00 zł. Wdrożenie systemu informatycznego zostało zakończone w 2023 roku.

16) Związek Międzygminny „Czysty Region” uruchomił Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta eBOK. Dzięki nowej platformie właściciele i zarządzający nieruchomościami mogą szybko i o każdej porze sprawdzić informacje dotyczące gospodarki odpadami komunalnymi. Logowanie do systemu umożliwia złożenie lub zaktualizowanie deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, sprawdzenie informacji o opłatach i stanie swojego konta związanego z odpadami, złożenie reklamacji czy zamówienia usługi dodatkowej. Korzystać z eBOK można przez 7 dni w tygodniu, w dowolnym czasie, na każdym urządzeniu, które ma dostęp do Internetu. Zagwarantowane jest przy tym całkowite bezpieczeństwo danych użytkownika. eBOK daje możliwość wyjaśnienia wielu spraw dotyczących gospodarki odpadami komunalnymi.

17) W 2023 r. Związek wdrożył platformę edukacyjno-informacyjną, w ramach której powstał nowy serwis www.czystyregion.pl oraz aplikację mobilną zawierającą m.in. harmonogramy, wyszukiwarkę odpadów, informacje o PSZOK oraz gry edukacyjne. Aplikacja jest realizowana w ramach projektu pn. „Kompleksowa kampania edukacyjna i informacyjna Związku Międzygminnego „Czysty Region” w zakresie gospodarowania odpadami, pod nazwą: „Odpady jako cenny surowiec”, dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Projektu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

18) Przed Związkiem w dalszym ciągu stoi ważne zadanie zidentyfikowania wszystkich osób zobowiązanych do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ponoszenia z tego tytułu stosownych opłat (dotyczy nieruchomości zamieszkałych). Związek osiągnął wysoki poziom organizacji i funkcjonowania systemu zbierania i odbierania odpadów. Ocena ta dotyczy zwłaszcza dużego wzrostu efektywności selektywnego zbierania, jednak wymagania stawiane gminom członkowskim na kolejne lata są coraz bardziej rygorystyczne, co wymaga ciągłego rozwoju systemu gospodarki odpadami. Obecny system zbierania selektywnego odpadów spełnia wymagania Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz.U. 2021 poz. 906).

Od 1 stycznia 2025 r. wprowadzony zostanie system kaucyjny na jednorazowe butelki z tworzyw sztucznych na napoje o pojemności do 3 litrów. System kaucyjny obejmie także opakowania szklane na napoje wielokrotnego użytku o pojemności do 1,5 litra oraz puszki metalowe o pojemności do 1 litra. W kontekście wdrażania w Polsce systemu kaucyjnego kluczowym elementem jest implementacja przepisów związanych z Rozszerzoną Odpowiedzialnością Producenta (ROP). Ogromnym zagrożeniem może być ubytek opakowań kaucyjnych ze strumienia odpadów zbieranych w systemie na terenie gmin członkowskich Związku, co może wpłynąć bezpośrednio na opłaty za zagospodarowanie odpadów komunalnych ponoszone przez mieszkańców oraz może obniżyć uzyskiwane przez gminy poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu.

Reasumując, priorytetowym zadaniem dla Związku na lata następne będzie dalsze uświadamianie mieszkańców gmin w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych, racjonalnego segregowania i właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywnościowymi i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji. Pożądanym kierunkiem działania jest utworzenie PSZOK w każdej gminie członkowskiej.